

Zaměřeno na Království

Roč. 5 č. 11

Anthony Buzzard, editor

Srpen, 2003

Kdo je Bůh a kdo je Ježíš?

To je otázka, kterou si žádný milovník Boha a jeho Písma nemůže dovolit ignorovat. Je to naneštěstí otázka, která vyvolává silné emoce, protože různé skupiny se snaží udržet si pozici proti skupinám, které stojí proti nim. V křesťanských kruzích by tomu tak nikdy nemělo být. Všichni bychom měli být oddáni berejskému cvičení v hledání pravdy v modlitebním a klidném rozpoložení.

V současné době brání atmosféra strachu upřímné a otevřené diskusi o těchto velkých biblických otázkách týkajících se identity Ježíše a Boha. Tento strach brání rozumné diskusi. Pokud někdo dostává výplatu od zastánců postoje "co jsme vždycky věřili" ohledně Božství, bude zapotřebí vědomé rozhodnutí upřednostnit lásku k pravdě před penězi. Pravdu Ježíšových slov je třeba chtít za každou cenu. Není to snad to, co Mesiáš prohlašoval téměř neustále, když se setkával s rádoby učedníky?

Historie ukazuje, že převládl většinový názor, nikoli nutně pravda. V církevních sporech někdy vítězili ti, kteří měli největší "vliv". Církevní dogmata vznikala ne nutně v souladu s biblickou pravdou, ale z důvodů stranického ducha a politických intrik. Historie dobře zná, že nikajský koncil v roce 325 n. l., který určil základ církevních dogmat týkajících se přirozenosti Boha a jeho Syna, přijal svá usnesení navzdory mnoha upřímným námitkám některých přítomných.

Historie debaty, která vyústila v trinitářství, byla zkrešlena. Dr. R. P. C. Hanson převyprávěl příběh tak, jak byl nesprávně vyprávěn: "Na počátku čtvrtého století začal zlý heretik jménem Arius s velmi neortodoxním učením o Kristově božství. Na tuto nebezpečnou herezi bylo brzy odpovězeno, a to v roce 325 n. l. v Nikáji, kdy byla ortodoxními biskupy dána správná odpověď, která byla vždy k dispozici a kterou již dlouho dobře znali všichni odpovědní teologové. Ale malá skupina neortodoxních, ariánských biskupů ... dokázala svými machinacemi překazit plány pravověrných, zabránit tomu, aby byla zjevná pravda otevřeně uznána, a prodloužit spor o dalších čtyřicet nebo padesát let. Na konci tohoto období byli zlotřilí [ariánští] heretici se-

sazení, trpící a ctnostní pravověrní obnovení a katolická pravda slavně obhájena v nové verzi nikajského vyznání víry."

Profesor Hanson pak říká: "To je parodie na pravdu." Ve skutečnosti je to zcela nerealistický obraz toho, co se opravdu stalo. "Skutečnost je taková, že když vypukl ariánský spor, nikdo neznal správnou odpověď na otázku: 'Jak božský je Ježíš Kristus?' ... Naprostá většina církevních teologů před Origenem a mnozí po něm učili a věřili, že Syn byl stvořen Otcem za účelem stvoření světa ... Všichni by řekli, že existovala doba, případně situace, kdy Syn nebo Slovo nebyl [tj. neexistoval]" (*The Continuity of Christian Doctrine*, s. 52-55).

Když se modlíte, ke kterému Bohu se obracíte? K Bohu, který se tajemně skládá ze tří věčných osob? K Bohu-rodině složené ze dvou věčných členů? Nebo k Bohu, který je jedinou božskou osobou a který poslal svého jedinečného Syna, aby se stal Spasitelem světa? Pokud se rozhodnete pro druhou možnost, co to znamená, že Bůh poslal svého Syna? Měl tento Syn svůj původ jako stvořený anděl? Nebo vznikl v lůně své matky? Následuje zjednodušený výčet různých možností, které byly zastávány v průběhu staletí i v současnosti.

Čtyři možnosti christologie (Kdo je Ježíš?)

Všechny přístupy říkají, že je Mesiáš a Boží Syn, ale liší se v definici toho, co "Boží Syn" znamená

Možnost 1: Ježíš je věčně plozený Boží Syn. Nikdy neměl počátek, ale byl nestvořený a soupodstatný, stejně **podstaty** jako Otec a s ním souvěčný. Tento **nestvořený Syn** se stal člověkem tím, že na sebe vzal **neosobní lidskou přirozenost** a vstoupil do Mariina lůna. Když tak učinil, nebyl o nic méně plným Bohem, než jakým byl vždy. Nadále byl plně Bohem, nikoliv podřízeným Otcem. Dítě zároveň udržovalo vesmír jako Bůh. Byl také plně člověkem a zůstává jím i nyní, stejně jako plně Bohem. *Tradiční názor římsko-katolické a většiny protestantských církví založený na koncilech v Nikáji (325 n. l.) a Chalkedonu (451 n. l.). V modifikované podobě jako binitarismus, který pů-*

vodně zastávala Světová církev Boží a dodnes zastávají některé její odnože.

Možnost 2: Ježíš je **stvořený Boží Syn**, to znamená stvořený právě před stvořením v Genesis 1. Pouze Otec je nestvořený a věčný. Syn vznikl, byl stvořen, před Genesis 1. Tento stvořený Syn přijal v Marii lidské tělo. *Ariánský názor. Tomu věří svědkové Jehovovi.*

Možnost 3: Ježíš je Boží Syn, který **zázračně přišel do existence v Mariině lůně** (Lk 1:35; Mt 1:20; 1 Jn 5:18, ne KJV). Předtím existoval pouze ve velkém Božím plánu. Je tedy jedinečně zplozenou (stvořenou) lidskou bytostí, druhým Adamem a Božím Synem (Lk 1:35; Mt 1:20). Byl tak naplněn duchem, že mohl říci: "Jestliže jste viděli nebo slyšeli mě, viděli jste a slyšeli mého Otce", který skrze mě mluví. On je "prorok jako Mojžíš z izraelského lidu" (Dt 18:15-18; Sk 3:22; 7:37) a také jedinečně zplozený Boží Syn a Člověk Mesiáš z Lk 2:11; Ž 110:1; 1 Tim 2:5. *To je "sociální" christologie z doby po roce 1600. Stejný názor zastával po roce 1500 Servetus a v prvních postbiblických stoletích Pavel ze Samosaty, Theodotos a fotiniáni.*

Možnost 4: Ježíš je stejná osoba jako jeho Otec. Jediny Bůh se projevuje ve třech fázích neboli způsobech. *V Jednotu věří letničtí. Tento názor byl trinitáři odsouzen jako sabellianismus nebo modalismus.*

V následujících třech grafech vám nabízíme názorný přehled toho, jak se na Božího Syna dívají různé strany. Klíčem k jejich pochopení je otázka, *kdy Boží Syn vstoupil v existenci*, nebo zda existoval vždy a neměl počátek. Pro zastánce názoru, že Ježíš *nezačal* v Mariině lůně, byly základem obhajoby tohoto postoje vybrané texty z Pavla a Jana.

Druhý graf naznačuje, že Boží Syn, který předchází vlastnímu počítí, neodpovídá biblickému Božímu Synu. Může se to zdát jako šokující myšlenka, ale doporučujeme delší meditaci a hledání biblických důkazů. Mějte vždy na paměti mimořádnou sílu víry vštěpované po mnoho let milovanými učiteli. Je těžké uvažovat o změně paradigmatu, ale může to být nezbytné i osvobozující. Ve druhém grafu uvádíme hlavní verše, které poukazují na původ Božího Syna v dějinách v lůně jeho matky Marie. Odkaz na Jan 1:13 jako možný ukazatel tohoto názoru nemusí být hned jasný. Faktem je, že citace tohoto verše ze čtyř pramenů starších, než je kterýkoli z našich dochovaných rukopisů SZ, zní takto: "který se narodil ne z vůle člověka..."

Řada odborníků tvrdí, že toto čtení je pravděpodobně původní. Ukazovalo by na Ježíše, nikoli na křesťany, jako na toho, kdo byl nadpřirozeně zplozen. Jinými slovy by to bylo přímé svědectví Janovy víry v nadpřirozený původ Syna v Marii. To by bylo v přesném souladu s jasnými výroky v Matoušovi 1:16, 18, 20 a Lukášovi 1:35 o tom, jak Ježíš, Boží Syn, započal svou existenci.

Otázka, kterou Ježíš položil svým žákům – a nezapomeňte, že i dnešní křesťané jsou Ježíšovými učedníky – zněla: "Kdo říkáte, že jsem?". Nebezpečí nedorozumění bylo velmi reálné. Představovat si Ježíše, který není Ježíšem Bible, je past nastražená na důvěřivé, nepoučené a nepozorné. Máme se vztahovat ke skutečnému Ježíši z dějin, který nyní vystoupil do nebe. V žádném případě si nemáme vymýšlet vlastní představu o tom, kým podle nás Ježíš byl a je. Modla nemusí být jen kovová nebo kamenná postava. Může to být i výtvar naší vlastní fantazie. Pavel proto varoval, že ďáblou technikou je hlásání "jiného Ježíše, jiného ducha a jiného evangelia". Ďáblouva technika byla rafinovaná. Neposloužilo by mu, kdyby popíral existenci Ježíše, ducha a evangelia. Účinnější by bylo představit zkresleného Ježíše, ducha a evangelium. Zachoval by biblické pojmy, ale změnil by jejich obsah a význam. "Věřím v Syna Božího" by pak nebylo biblickým vyznáním, pokud by nebylo známo, *kdo* je oním Božím Synem. Proto Ježíšova naléhavá otázka: "Kdo říkáte, že jsem?"

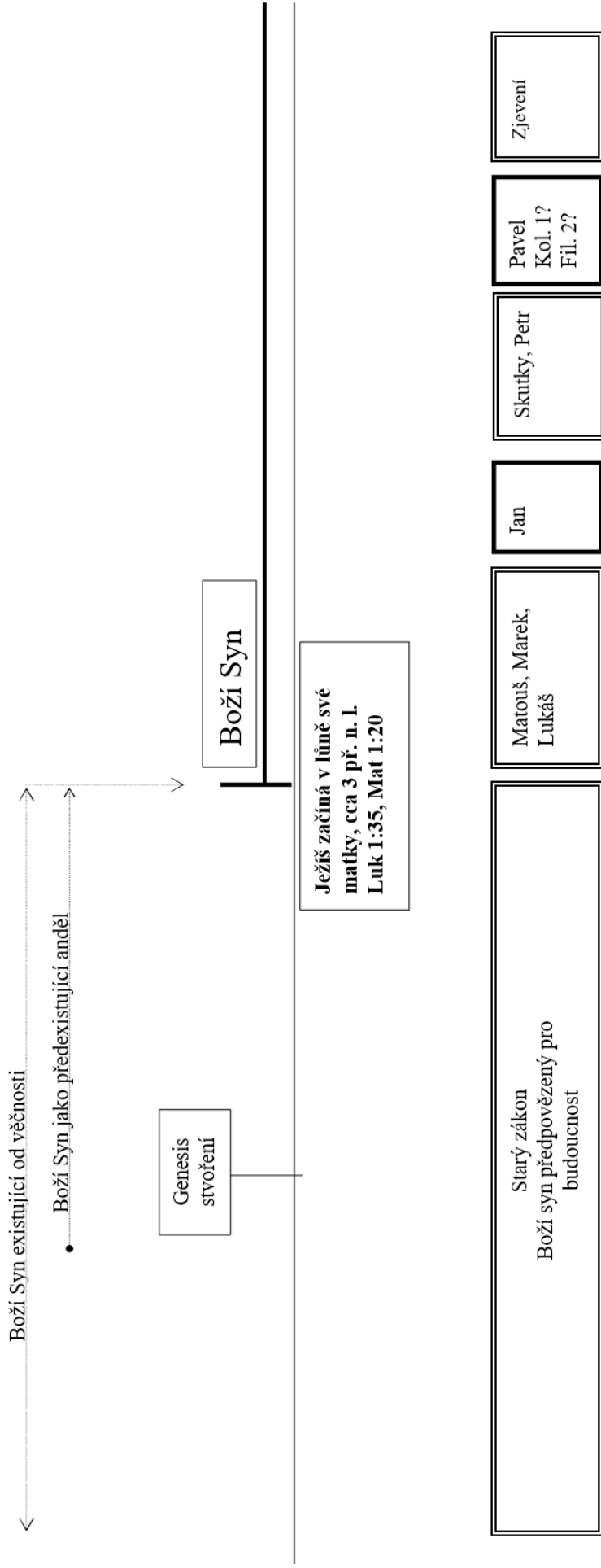
Náš **třetí graf** ukazuje, jak se tvrzení "Ježíš je Bůh" na rozdíl od biblického vyznání "Ježíš je Boží Syn" opírá o tři starozákonní pasáže, několik veršů od Jana a Pavla a izolované verše v listu Židům a ve Zjevení. Nemůže se odvolávat na Matouše, Marka, Lukáše nebo Skutky, v nichž není řečeno ani slovo o tom, že Ježíš "sám předexistoval". Celá myšlenka "preexistence" (jak můžeš být dříve, než jsi?) je plná problémů a složitostí. Tvrdíme však, že to bylo právě vytvoření **prehistorického Božího Syna** postbiblickými teology, které uvrhlo věřící do chaosu ohledně Ježíšovy identity, z něhož se církve dosud nevzpamatovaly.

Náš **čtvrtý graf** vás vyzývá k tomu, abyste věnovali pozornost rozsáhlé otázce Božího plánu a programu spásy – jasnému "předmileniálnímu" vzoru: Ježíši je určeno vrátit se na zem, aby zahájil tisíciletou vládu míru na zemi. Během této doby bude on a svatí spravovat světový řád založený na spravedlnosti a právu.

Syn člověka v Danielovi, předvídaný/předexistující v Božím plánu (1 Pet. 1:20)

— To slovo

Iz 44:24: Boží Syn nebyl s Jahvem při stvoření.

POMYSLNÝ PŘÍBĚH
Historickému Ježíši přídána "svatozář", činící z něj soupodstatného Boha

Boží Syn
"věčně plozený"

BEZ BIBLICKÉ OPORY

BIBLICKÝ PŘÍBĚH

**Boží Syn
zplozený v
Marii**

Luk 1:35
Mat 1:18-20
1 Jn 5:18
možná Jn. 1:13
Ž 2:7
Heb. 1:5
Skutky 13:33

Jak byl Ježíš proměněn v Boha

Elohim
Ucínme

Mocný Bůh *od věčných časů*
Iz. 9:6
Micheáš

Boží syn/Mesiáš se chystá narodit.

Starý zákon

Matouš
Mark
Lukáš

Jan

Skut
Petr

Fil. 2:5-11 (člověk Kristus)
Kol. 1:15-20 (viditelný obraz)
Heb. 1:1-2,10 (Syn - poslední dny)

Zj. 1:18 (byl mrtvý!)

Ježíš je Boží Syn.

Nový zákon

"*Ježíš je Bůh.*"

Církevní otcové a
"Ortodoxie"

Ignorování:

20 000 zájmen v jednotném čísle
Shoda vědců na tom, že Trojice v SZ neexistuje.
Židé byli unitární monoteisté
Elohim nemá význam množného čísla, vztahuje-li se na Boha. Jediný pohanský bůh se také nazývá *Elohim*.
Žalm 110:1 říká, že Mesiáš není Bůh
50 tvrzení, že Bůh byl jediným stvořitelem, bez pomoci (Iz. 44:24)
Chybný překlad v Micheáši 5:2. Mělo by být "od pradávna", nikoli "od věčnosti". (KJV).
"Mocný Bůh" = božský hrdina (Brown Driver Briggs Lexicon of OT Hebrew, "el")

Ignorování:

Žádný výskyt slova "Bůh", které znamená "Bůh ve třech osobách".
ó θεός (God) = Otec Ježíše, více než 1300krát
Ježíš je Mesiáš, pán *adomi* (nikoli *adonai*) ze Žalmu 110,1. *Adomi* není nikdy ve všech svých 195 výskytech titulem Božství. Žalm 110:1 je řídicím christologickým textem NZ (viz Sk 2:34-36 a "můj pán" v Lk 1,43; "Pán Ježíš", "Pán Kristus", Lk 2:11, "Pán Ježíš Kristus", vícekrát).

Nový jazyk: Církevní otcové:
Ježíš prošel *skrz* Marii
NZ: zplomený z Marie a v Marii
Mojžíš byl "od počátku světa připraven být prostředníkem".
(Nanebevzetí Mojžíšovo,
Pseudepigrapha)
"Bůh stvořil svět kvůli svému lidu" (Nanebevzetí Mojžíšovo)
Nové stvoření je skrze Ježíše a Bůh stvořil svět s Ježíšem jako podnětem ke stvoření. Bůh tvořil sám (Iz 44:24) a odpočinul si, ne Ježíš, od svého díla (Heb 4:4)

Polyteismus vstoupil
do viry maskován
Justinem Můčedníkem

KŘEŠŤANSKÁ DOBRÁ ZPRÁVA

(Lukáš 4:43; 8:1; Skutky 8:12; 19:8; 20:24, 25; 28:23, 31)

	Vzkříšení svatých Ježíšův druhý příchod (Parousia)	Satan uvolněn	Satan do ohnivého jezera
Satan spoután	Vzkříšení Ježíš nyní po Boží pravici (Ž. 110:1; Heb. 10:12, 13)		Druhé vzkříšení
Ukřižování (1 Kor. 15:3)	Ježíše (Skutky 10:40, 41)		
EVANGELIUM KRÁLOVSTVÍ ZVĚSTOVÁNO (Mat 24:14; Luk 4:43; Skutky 8:12; 19:8; 20:25)			
ŽIVOT JEŽÍŠE			
SOUČASNÝ ZLÝ	VĚK (Gal. 1:4)	Krátký čas Zj. 20:3, 7-10	VĚKY VĚKŮ
Všichni mrtví spí (Dan. 12:2; Ž. 6:5; 13:3; Kaz. 9:5; Jn. 5:28, 29)	Ostatní mrtví neožili, dokud neskončilo 1000 let. (Zj. 20:5)		

Nesrozumitelná "církvní mluva"

Největší slabina celé teorie, že "Ježíš je Bůh", tedy sounpoddstatná, nestvořená osoba Trojjediného Boha, spočívá v otázce počátku a původu Božího Syna. Abychom mohli věřit v Trojici, musíme se přihlásit k myšlence, že Syn Boží neměl žádný počátek v čase. Podle jazyka vyznání víry římských katolíků a téměř všech protestantských církví byl Boží Syn "věčně plozený" nebo "zplozen přede všemi věky". Toto pojetí pochází od církevního otce Origena, asi 185-254. Všem bylo jasné, že Ježíš je nazýván Synem Božím. Syn je ten, kdo je zrozen nebo zplozen otcem. Protože však biblický Syn Boží, Ježíš, byl považován za věčnou bytost, Boha, druhého člena Trojice, vyžadovalo se od členů církve, aby věřili, že Syn Boží byl "věčně plozen" (v rozporu s Ž 2:7; Mt 1:18, 20; Lk 1:35; 1 Jn 5:18, ne KJ).

Studenti Bible, kteří chtějí svou víru založit na Písmu, by měli pečlivě prozkoumat výraz "**věčné plození**". Dává to nějaký smysl? Mají slova "věčné plození" nějaký srozumitelný význam? Nebo jsou to jen zvuky vydávané hlasem bez jakéhokoli významu? Vezměte si jakýkoli slovník a vyhledejte slovo "plodit". Znamená "přivést k existenci", "způsobit existenci". Popisuje to, co se děje, když otec zplodí dítě. Jestliže tedy dítě je **přivedeno k existenci**, vyplývá z toho ovšem, že předtím *neexistovalo*. Nemůžete vstoupit do existence nebo získat existenci, tj. být zplozeni nebo zrozeni, pokud již existujete. Jeden z předních teologů naší doby to vyjadřuje takto: "**Synovství nemůže zároveň spočívat v preexistenci a zároveň mít svůj původ pouze v božském zplození Ježíše v Marii**" (Wolfgang Pannenberg, *Jesus: God and Man*, s. 143). Jednoduše řečeno, nelze současně vzniknout jako Syn Boží, pokud již existoval jako Syn Boží.

"Věčné plození", které je základem takzvaných "ortodoxních" názorů na Ježíšovo synovství, nám předkládá nesrozumitelnou představu. Být zplozen znamená přijít do existence. "Věčné" popisuje to, co je mimo čas a nemá počátek. Stejně logicky bychom mohli mluvit o "čtvercových kruzích" nebo "kulatých trojúhelnících". Být "věčně plozený" by znamenalo, že má "počátek bez počátku".

Naneštěstí se členové církve nad těmito ústředními biblickými otázkami příliš nezamýšlejí. Vědí, že mají věřit, že "Ježíš je Bůh", a mohou, ale nemusí vědět, co to obnáší. Pravděpodobně si neuvědomili, že to

znamená, že Boží Syn, kterého prohlašují za Spasitele, byl "věčně plozený" - "pravý Bůh z pravého Boha", jak uvádí vyznání víry.

Lukáš a Matouš žádného takového "věčně plozeného" Božího Syna neuvádějí. Ve skutečnosti takovou možnost v případě Ježíše vylučují. Lukáš 1:35 říká, že díky a na základě zázraku Božího plodícího aktu v Marii bude Ježíš Božím Synem. Není překvapivé, že je Božím Synem, protože jeho otcem byl Bůh, a nikoli Josef. Otec stvořil druhého Adama, Božího Syna, nikoli jako Adama z prachu, ale v rámci lidského biologického řetězce - z Marie, potomka královského rodu Davidova (viz 2 Sam 7:14-16; Lk 1:32-35; Mt 1:16-20).

Komentáře

"Byla jsem vychována v luteránské církvi (Missouri Synod) a můj manžel, se kterým jsem 50 let, byl katolík. Abych to zkrátila, byl to můj syn, kdo mě seznámil s vašimi spisy. Mám vaši knihu *The Doctrine of the Trinity: Christianity's Self-Inflicted Wound* a četla jsem mnoho čísel časopisu *Focus on the Kingdom* zpátky. Získala jsem z nich mnoho poznatků a těším se, až si přečtu mnoho dalších vašich dopisů. Je mi 72 let a celý život jsem hledala pravdu a cítila, že mi něco chybí nebo není v pořádku. Včera jsem řekla svému synovi, že od nynějška budu číst Písmo v novém světle. Už léta říkám, že jsem si jistá, že Ježíš je nejvíce zarmoucen tím, co člověk udělal z jeho slova/evangelia. Jsem si jistá, že nepoznává svou církev takovou, jakou ji zamýšlel." – *Arizona*

"Vaše studie jsou velmi poučné a jsem velmi vděčná a šťastná, že mě Bůh při hledání biblických pravd přivedl k vaší publikaci a četbě. Dalo to mému duchovnímu životu velkou vzpruhu." – *Wisconsin*

"Když jsem narazil na vaše tvrzení, že *adoni* se nikdy nepoužívá v souvislosti s Všemohoucím Bohem, byl jsem ohromen. Abych si to ověřil, použil jsem program BibleWorks. Vyhledal jsem hebrejské slovo *adoni*, které se nachází v Žalmu 110:1, a skutečně jsem našel 195 výskytů ve 163 verších." (*Autor dále uvedl všech 195 výskytů slova adoni, názvu v Žalmu 110,1, který nám říká, že Mesiáš není Bůh*).

13. ročník teologické konference se bude konat 23.-25. dubna 2004 v Atlanta Bible College. Všichni jsou vítáni. Prosím, poznamenejte si ji do svých kalendářů.